

21.7.2017 DNRO 1961/00 01 00/2017

Maa- ja metsätalousministeriö
Kirjaamo
kirjaamo@mmm.fi

Viite: Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö Dnro 1149/01.01/2017, 12.6.2017

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö on viitekirjeellään pyytänyt Luonnonvarakeskukselta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Pyydettyinä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Riistanhoitoyhdistyksille on tullut vuosien saatossa merkittävästi uusia tehtäviä, joista monet liittyvät suurriistakantoihin, niiden hoitoon ja vahinkojen ehkäisemiseen. Lisäksi on koettu, että Suomen riistakeskuksella on ollut vähän keinoja yhdistyksien neuvontaan, koulutukseen ja toiminnan ohjaamiseen. Riistanhoitomaksua on korotettu viimeksi neljä vuotta sitten. Nyt esitettävän korotuksen tuomalla lisäresurssilla on tarkoitus tukea erityisesti yhdistysten toiminnanohjauksen vahvistamista ja yhdistysten vapaaehtoisen yhdistymisen taloudellisia edellytyksiä. Riistanhoitoyhdistyksille tulevan valtionavustuksen valmisteluprosessin muutos yksinkertaistaisi hallintoa, mikä olisi todella tarpeellista, koska nykyinen valmisteluprosessi on aikaa vievä ja hallinnollisesti raskas.

Tämä on mittava riistahallinnollinen uudistus ja sillä on vaikutuksia kolmeen lakiin (riistahallintolaki, riistavahinkolaki, riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettu laki). Merkittävä muutos olisi se, että riistanhoitoyhdistysten valtionavustuksen myöntäminen ja valvonta siirtyisi maa- ja metsätalousministeriöltä Suomen riistakeskuksen julkiseksi hallintotehtäväksi. Valtionavustuksen jakoperusteena olisivat lain kolmannen pykälän 4 momentin kohdissa 1-6 kuvatut, riistanhoitoyhdistyksen toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat, mitattavissa olevat jakoperusteet. Nämä riistapoliittiset linjaukset eivät kuulu Luonnonvarakeskuksen toimialan ja arvioinnin piiriin.

Virkamiestyö riistanhoitoyhdistysten valtionavustusten perusteista on ollut erittäin perusteellista ja sitä on viety eteenpäin moniportaisesti. Esimerkiksi viiteen alueelliseen

osallistamistilaisuuteen osallistui 154 riistanhoitoyhdistyksen edustajat. Lisäksi valmistelun etenemisen raportin palautteeseen ja sähköiseen kyselyyn osallistui 182 yhdistystä. Edelleen valmistelua on käsitelty lukuisissa riistahallinnon eri portaiden tilaisuuksissa. Maa- ja metsätalousministeriö on hyvin perillä riistanhoitoyhdistyskentän hallinnosta ja käytännön ongelmista.

Luonnonvarakeskuksen näkökulmasta riistanhoitoyhdistysten valtionavustuksen jakoperusteet ovat hyvin perusteltuja ja käytännön toimintaan kannustavia. Rhy-henkilöstön koulutus ja yhdistystoiminnan muuttuminen ohjauksen myötä ammattimaisemmaksi tulisi helpottamaan Luken ja riistanhoitoyhdistysten välistä kanssakäymistä ja Luken tehtävien hoitoa. Tärkeää on myös se, että yhdistystoiminnan vahvistuminen ja valtionavustuksen jakoperusteiden täsmentäminen osaltaan turvaisi jatkossa riistakantojen hoidon ja säätelyn kannalta välttämättömät vapaaehtoistyöhön perustuvat riistaseurannat ja niiden avulla tehtävät kanta-arviot. Tämä metsästäjien tekemä työ on korvaamaton apu Luken ja ministeriöiden kansallisille ja EU-tason velvoitteiden hoidolle ja se palvelee yleisemminkin yhteiskunnallisesti arvokasta ympäristön tilan seurantaa. Samoin kannatettavaa on se, että rahoitusta voitaisiin osoittaa valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittäviin hankkeisiin, kuten riistan- ja elinympäristönhoitotoimiin, suurriistakantojen hoitoon ja suurpetojen seurantaan. Edelleen tarpeellista on se, että metsästäjärekisteristä voidaan jatkossakin luovuttaa tietoja Lukelle tutkimusta ja tilastointia varten.

Yksikönjohtaja Markku Järvenpään poissa ollessa, yksikönjohtaja Leena Paavilainen
Luonnonvarakeskus, Uudet liiketoimintamahdollisuudet -yksikkö

Lausunnon vastuuvastavalmistelijä/lisätietoja: erikoistutkija Pekka Helle
Luonnonvarakeskus, Luonnonvarat ja biotuotanto -yksikkö.